

Vedrører:
Statsrevisorernes beretning nr. 13/06 om forvaltning af kulturarven

29. november 2007

Kulturministerens redegørelse af 23. oktober 2007

RN A404/07

I. Indledning

1. Beretningen handler om forvaltningen af den fysiske kulturarv i arkiver, biblioteker og museer på Kulturministeriets område, de såkaldte ABM-institutioner. Beretningen kortlagde, hvilke konkrete problemer der på undersøgelsestidspunktet var i forbindelse med ABM-institutionernes forvaltning af kulturarven, ligesom Kulturarvsstyrelsen og Kulturministeriets tiltag i forhold til de konstaterede problemer på området blev vurderet.

Rigsrevisionen har modtaget kulturministerens redegørelse den 29. oktober 2007.

II. Bevaring af kulturgjenstande og mangelfulde magasinforhold

2. Statsrevisorerne fandt det bekymrende, at betydelige dele af kulturgjenstandene er i fare for nedbrydning, og at magasinerne, hvor genstandene skal opbevares, er mangelfulde.

3. Kulturministeren oplyser i sin redegørelse, at en række initiativer, der skal imødekomme problemer med indsamling, registrering og bevaring af kulturarven, er blevet iværksat i forbindelse med kulturbevaringsplanen, men at disse fortsat er under udmøntning, og derfor kan det fulde resultat endnu ikke registreres, ligesom Kulturministeriet ikke har afsluttet vurderingen af behovet for mere konkrete forbedringsinitiativer.

Kulturministeren henviser i sin redegørelse endvidere til den iværksatte gennemførelse af udbygningen af magasin kapaciteten ved Statens Arkiver og Det Kongelige Bibliotek samt den planlagte udbygning af Nationalmuseets magasiner, der ligeledes var omtalt i beretningen.

4. Jeg vil fortsat følge Kulturministeriets gennemførelse af kulturbevaringsplanen, herunder også de initiativer, som rækker ud over 2007.

III. Registrering og anvendelsen af de centrale registre

5. Statsrevisorerne fandt det bekymrende, at flere af de statslige museer har et omfattende registreringsefterslæb, og at såvel statslige som statsanerkendte museer ikke overholder museumslovens krav om at indberette genstande og værker i de centrale registre, ligesom det bekymrede Statsrevisorerne, at Kulturarvsstyrelsen og Kulturministeriet ikke i tilstrækkelig grad har sikret, at de centrale registre er opdaterede og tilgængelige for museerne.

Det fremgår videre af beretningen, at Kulturarvsstyrelsens udvikling af de centrale registre – Museernes Samlinger (MS) og Kunst Indeks Danmark (KID) – har været præget af en række forsinkelser.

Rigsrevisionen fandt i sin beretning, at Kulturarvsstyrelsen burde afslutte udviklingen af de centrale registre uden yderligere forsinkelser.

6. Kulturministeren har i sin redegørelse bl.a. oplyst, at udviklingen af de centrale kulturarvsregistre har stået på i mere end 20 år, at der er tale om en fortløbende proces, og at 27 % af de kulturhistoriske genstande p.t. er gjort tilgængelige for offentligheden, mens 87 % af kunstværkerne er publiceret i registrene. Kulturministeren medgiver, at et vist administrativt efterslæb gør sig gældende på registreringsområdet, men det er Kulturministeriets klare forventning, at den iværksatte udvikling på registreringsområdet over en årrække vil imødekomme den kritik, som Rigsrevisionen rejser vedrørende dette punkt.

Det fremgår videre af redegørelsen, at det er Kulturministeriets plan at opstille resultatmål for kulturbevaringsinstitutionerne med henblik på gennemførelse af opfølgningstiltag, herunder en forbedring af indsatsen omkring registrering og konservering af genstande på de 2 hovedmuseer (Nationalmuseet og Statens Museum for Kunst). Udviklingen og opstillingen af de konkrete forbedringstiltag på registreringsområdet vil blive gennemført i samarbejde med Kulturarvsstyrelsen for at sikre en fornuftig sammenhæng mellem registreringsindsatsen på henholdsvis de statslige og de statstilskudsberettigede museer, herunder en opfølgning på de enkelte museers registreringsindsats.

7. Jeg har med tilfredshed noteret mig, at kulturministeren har planer om at opstille resultatmål med henblik på bl.a. at gennemføre en forbedring af indsatsen omkring registrering og konservering på de 2 hovedmuseer. Jeg finder det tilfredsstillende, at ministeren vil tage en række tiltag for at bedre registreringsindsatsen på de statslige og statsanerkendte museer.

Jeg vil følge det videre arbejde med at nedbringe registreringsefterslæbet.

IV. Kulturministeriets målfastsættelse for ABM-institutionerne

8. Statsrevisorerne fandt det bekymrende, at Kulturministeriet ikke har fastsat klare mål for, hvilke meraktiviteter der forventes gennemført for kulturbevaringsplanens ekstrabevillinger til konservering af genstande af enestående national betydning.

9. Kulturministeren har i sin redegørelse oplyst, at ministeriet på flere områder kun i begrænset omfang har mulighed for at registrere effekter af de allerede iværksatte initiativer. For en række institutioners vedkommende er det først på foranledning af kulturbevaringsplanen, at institutionerne har formuleret en samlet strategi på bevaringsområdet. Dermed bliver de ny lokale handlingsplaner udtryk for en planlægning af institutionernes samlede virksomhed på bevaringsområdet. Med andre ord er det ikke muligt at sammenligne den konserveringsindsats, som museerne havde tidligere, med den indsats, der har kunnet iværksættes efter tilførsel af midler fra kulturbevaringsplanen. Kulturministeriet vil dog nøje overveje, om der allerede nu skal iværksættes yderligere initiativer.

10. Kulturministeren har som mere konkrete og fremadrettede initiativer til forbedringer på området peget på de overordnede styringsmuligheder, som ministeriet tager i anvendelse i forbindelse med forhandlingerne af de flerårige resultatkontrakter med kulturbevaringsinstitutionerne.

11. Jeg vil fortsat følge Kulturministeriets arbejde med at fastsætte mål for de kulturbevarende institutioners virksomhed.

V. Kulturarvsstyrelsens tilsyn og opfølgning over for museerne

12. Det fremgår af beretningen, at Rigsrevisionen anbefaler, at Kulturarvsstyrelsen udvider antallet af tilsyn. Styrelsen har i forbindelse med beretningen oplyst, at styrelsen er indstillet på at overveje strategier for en forøgelse af effekten og antallet af tilsyn, hvilket Rigsrevisionen i beretningen finder tilfredsstillende.

13. Kulturministeren har oplyst, at Kulturarvsstyrelsen vil udvikle strategier for en forøgelse af effekten og antallet af tilsyn ved de statsanerkendte museers indsats for forvaltningen af kulturarven. Dette vil dels ske ved fortsatte kvalitetsvurderinger af en række museer, dels ved at styrelsen vil udvikle en generel indikatormodel, hvorefter der med et passende interval kan skabes et grundlag for styrelsens vurderinger af museernes forvaltning af kulturarven.

14. Jeg finder disse initiativer tilfredsstillende, og jeg vil følge Kulturministeriets udvikling af strategier for en forøgelse af effekten og antallet af tilsyn ved de statsanerkendte museer.

VI. Afslutning

15. Statsrevisorerne anførte slutteligt, at de forventede, at Kulturministeriet ville lade beretningens bemærkninger og anbefalinger indgå i den videre planlægning af, hvordan kulturarven skal bevares, herunder en vurdering af tidshorisonten for løsning af problemerne.

Jeg finder det tilfredsstillende, at kulturministeren oplyser, at beretningens konklusioner og anbefalinger vil indgå i ministeriets arbejde med løbende at justere de i kulturbevaringsplanen indeholdte initiativer, og at beretningen derfor naturligt vil indgå som et helt centralt element i Kulturministeriets forvaltning af kulturarven.

Jeg har dog noteret mig, at ministerens redegørelse ikke konkret forholder sig til udviklingen af de centrale registre, hvor Rigsrevisionen har anbefalet, at registrene skal afsluttes uden yderligere forsinkelser, til fastlæggelse af hovedmuseernes opgaver samt til procedurer for svindkontrollen og gennemførelse af evalueringer af den faglige standard.

Jeg havde fundet det rigtigst, at redegørelsen havde omtalt disse forhold. Imidlertid går jeg ud fra, at redegørelsens oplysninger om, at beretningens konklusioner og anbefalinger vil indgå i ministeriets videre arbejde, også er dækkende for disse forhold.

Ved behandlingen af beretningen ytrede Statsrevisorerne ønske om, at Rigsrevisionen i forbindelse med opfølgningen på beretningen skulle inddrage emnerne indsamling og kassation.

I min opfølgning vil dette indgå tillige med:

- Kulturministeriets gennemførelse af kulturbevaringsplanen, herunder særligt sikring af kulturgenstande og magasinforhold
- museernes anvendelse af de 2 centrale registre
- Kulturministeriets arbejde med at fastsætte mål for de kulturbevarende institutioners virksomhed
- Kulturministeriets udvikling af strategier for en forøgelse af effekten og antallet af tilsyn ved de statsanerkendte museers indsats for forvaltningen af kulturarven.

16. Jeg vil i et notat orientere Statsrevisorerne om min opfølgning.

Henrik Otbo